

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Ion Guzun, Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Popescu Ion în numele inculpatei Oprea Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Oprea Natalia Mihail,

născută la 27 decembrie 1976, originară și domiciliată în mun. Chișinău, com. Bubuieci, str. Serelor, nr. 12

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 28 august 2014 - până la 22 octombrie 2015; (instanța de fond);

2. de la 12 noiembrie 2015 - până la 01 februarie 2016; (instanța de apel);

3. de la 13 aprilie 2016 - până la 09 august 2016; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 22 octombrie 2015, Oprea Natalia a fost condamnată în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 07 aprilie 2014, Oprea Natalia având intenția exercitării unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, cunoscând cu certitudine, că nu deține nici un drept legal asupra imobilului din mun. Chișinău, com. Bubuieci, str. Serelor, nr. 12, care a fost sechestrat și transmis, prin procesul-verbal de evacuare întocmit de executorul judecătoresc în posesia ÎM „Microinvest” SRL, a rupt sigiliile aplicate de executorul judecătoresc și a pătruns în bunul imobil, continuând ilegal să locuiască în acesta, prin ce a cauzat ÎM „Microinvest” SRL daune în sumă totală de 550 000 lei, ceea ce reprezintă proporții deosebit de mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul

prevăzută de art. 400-405 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către inculpata Oprea N., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare invocând următoarele:

- acuzarea nu a prezentat nici o probă, care ar confirma că anume Oprea N. a rupt sigiliile de la ușă;

- fișile de hârtii sigilate au fost rupte de către Oprea R., fapt confirmat de către acesta în instanța de fond;

- nu este clar de unde s-a stabilit suma invocată ca prejudiciu, or prin ruperea sigiliilor casa de locuit nu a fost deteriorată și nu s-a diminuat valoarea acesteia;

- casa de locuit aparține cu drept de proprietate inculpatei și aceasta a exercitat un drept real de folosință a proprietății înregistrate la OCT, eliberat de obligațiuni prin stingerea datoriilor;

- în speță lipsește obiectul infracțiunii, or ruperea unor fișii de hârtie aplicate de un executor aflat în procedură suspendată cu o obligațiune stinsă, fără sarcini de păstrare a acestor hârtii nu constituie o acțiune prejudiciabilă, la fel lipsește și prejudiciul inventat, precum și vinovăția.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis, că prima instanță la pronunțarea sentinței corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata a comis infracțiunea incriminată, iar fapta prejudiciabilă s-a materializat prin ruperea ilegală de către inculpată a sigiliilor, intrarea și restabilirea cu traiul în bunul imobil contrar măsurilor de executare întreprinse de executorul judecătoresc, în lipsa unui drept legal, prin invocarea neîntemeiată a existenței acestui drept.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Popescu Ion în numele inculpatei., care, invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6),8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- în speță nu au fost prezentate probe concludente care confirmă vinovăția inculpatei;

- instanțele de fond nu au combătut versiunea inculpatei referitor la faptul că a fost influențată psihic de către colaboratorii de poliție care au investigat cauza, îndemnând-o să se autodenunțe mincinos în favoarea lui Oprea Ruslan;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra probelor anexate la cererea de apel declarată de partea apărării;

-în decizia adoptată instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor invocate de apărare în apelul declarat referitor la încadrarea juridică a faptei;

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că recurentul critică aprecierea probelor considerând că acestea nu au fost administrate în raport cu prevederile art. 101 CPP, fiind comise încălcări de procedură, însă din materialele cauzei rezultă că acțiunile efectuate sunt legale, nefiind admise încălcări ale legislației procesual penale, prin urmare consideră că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția – temeuri care își găsesc reflectare în decizia contestată.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, *fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

La fel, potrivit art.417 alin. (1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului temeuri de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit explicațiilor date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14.7 al Hotărîrii nr.22 din 12.12.2005 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”, cu modificările ulterioare, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță, prin apel, se transmit instanței de apel: (...) dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Colegiul lărgit constată că aceste prevederi legale, deși sînt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel, deoarece, potrivit deciziei contestate, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării.

Instanța de recurs reține că, potrivit rechizitoriului inculpatei i-a fost incriminat că aceasta „în mod samavolnic, exercitînd un drept presupus și încălcînd ordinea stabilită a rupt sigiliile aplicate de executorul judecătoresc și a pătruns în domiciliu, astfel cauzînd ÎM „Microinvest” SRL, daune în sumă totală de 550 000 lei, ceea ce reprezintă proporții deosebit de mari”.

Instanța de fond concluzionînd că vina lui Oprea N. în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită pe deplin, a condamnat-o în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, invocînd ca probe ce confirmă cuantumul prejudiciului cauzat încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 22.10.2012 (f.d.53 vol. I).

Cercetînd materialele cauzei Colegiul constată că, inculpata și avocatul acesteia atît în instanța de fond cît și în cea de apel au solicitat pronunțarea unei sentințe de achitare exprimîndu-și totodată și dezacordul cu cuantumul prejudiciului cauzat, argumentînd că în speță lipsește prejudiciul, deoarece prin ruperea sigiliilor prețul bunului imobil gajat nu a fost diminuat.

Analizînd textul sentinței și deciziei contestate instanța de recurs constată că instanțele ierarhic inferioare ***nu au dat careva apreciere acestor circumstanțe și nu s-au pronunțat asupra acestui argument al apărării.***

Potrivit art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Totodată, potrivit legislației penale, persoana este supusă răspunderii penale dacă, în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Potrivit art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespondenței exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma

penală.

Revenind la speța supusă judecării Colegiul menționează că infracțiunea de samavolnicie, *este o infracțiune materială, ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții mari sau deosebit de mari.*

Daunele în proporții mari sau deosebit de mari pot fi atât materiale cât și morale.

Totodată, între acțiunile samavolnice ale făptuitorului și cauzarea daunelor trebuie să fie o legătură cauzală, or componența de infracțiune prevăzută la art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, presupune survenirea în urma acțiunilor samavolnice a persoanei a daunei în proporții deosebit de mari. Un semn obligatoriu al laturii obiective a acestei infracțiuni este cauzarea părții vătămate a unui prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Ținând cont de cele menționate Colegiul remarcă că din textul deciziei contestate nu rezultă de ce natură (materială sau morală) este dauna cauzată ÎM OMF „Microinvest” SRL, la fel instanțele de fond nu au specificat din ce constă această daună. Astfel, prin ruperea siglei inculpata a continuat să locuiască în imobilul din str. Serelor, nr. 12, com. Bubuieci mun. Chișinău, însă acuzația nu a adus careva probe că în această perioadă de timp acesta a fost deteriorat, fapt care ar duce la diminuarea costului, și nu este clară formarea acestui prejudiciu material raportat la acțiunile inculpatei. Deasemenea instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat în apel privind legalitatea evacuării din bunul imobil, or inculpata a menționat că casa de locuit a fost sigilată în lipsa acesteia și a membrilor familiei ei, în imobil rămânând lucruri personale și alte bunuri ce le aparțin, inculpata fiind nevoită să pătrundă în imobil pentru a lua unele medicamente, deoarece mama sa se simțea foarte rău.

Acestea fiind spuse Colegiul constată, că instanța de apel nu și-a argumentat soluția în partea aprecierii prejudiciului cauzat ca fiind *”daună în proporții deosebit de mari”*, ceea ce contravine prevederilor art.417 în coroborare cu art. 385 alin. (1) pct. 10) și 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Generalizând cele menționate mai sus Colegiul penal conchide că, decizia instanței de apel suferă de insuficiență în partea motivării soluției, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel, precum și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând minuțios materialele cauzei Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia, că instanța de apel examinând cauza nu a ținut cont de prevederile, 414 Cod de procedură penală, nu a verificat temeinicia hotărârii atacate în baza

probelor examinate de prima instanță, nu a verificat toate circumstanțele cauzei și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, pronunțând o hotărîre pripită și insuficient motivată, motiv pentru care o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În atare situație, recursul urmează a fi admis, casată decizia contestată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să execute indicațiile instanței de recurs, să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, argumentându-și clar concluziile sale în decizia adoptată, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Popescu Ion în numele inculpatei Oprea Natalia, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2016, în cauza penală în privința lui *Oprea Natalia Mihail* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 01 septembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecătorii

Constantin Alerguș

Ion Guzun

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

